

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЉОВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ

Виходає кажда тидеєць. -- Предплата на рок 60 Дин., на пол рока 30 Дин. За Америку и други крај 2 долара рочне.

Предлату и шицки писма до Редакцији и Управи треба послати на адресу: „Руски Новини“ Пашкоревци (Југославия).

Современа задача „Просвита“

Цали шпер вре у својим националним, просвјетним газдовским розвивањо.

Чешки вопросы общей газдовскеј, националнеј и културнеј кризи под котру ступаю шицки народи. -- уж нешка не отгадујо ше зос филозофскимa расправами на писму и конференцијоа, але радикално зос одрџованьом старих предрасудох и зос запечиваньом новог живота. Главело ше досц и тодконало, же не мож више лем старе глашци, котрим не мож було у напредованю ани крочки напредох. Прето новог вику шмени водилое як тордийски гужел -- преципало хибну старину и нови реформовани живот имело закладао. У векшини напелно же ше им то и уда и нимучени од кризи и отровних социјалних наукох народи оддыхно, -- на нови лепши живот ше народаа.

Патрајуци на наш народни и просвјетни живот, ми југославјански Русини можеме ше вельо цениц з нашим просвјетним напредованьом у прешлих 15 рокох.

Нашо РИИД-о на фршико розвизило, але велім ше пидзи, як да зме виетали у нашим просвјетним змагањо, такус и дримеме. Видаєше шумне число кнџкох, але вони плевниоє у магазин просвјетним, бо их мало дахто пита. З чешку мукку дошли зме до Народного Просвјетного Дому, але ше центра ла носує, же то виплатиц не може, бо дружники не ушлатуєо својо длуство. Нови члени ше слабо лебо пияк не являо. Читальни и местни просвјетни дружтва скоро швадзи маме. Воин су филиали РИИД-а и у мену його ше основуєо и схадзки и забави праня. Але тоти филиали уживаюци благодати РИИД-а не видовоило својо длужностио: Не ушлатуєо за својо членох членарину и не являо их РИИД-у, -- так же то випатра як дажки окремени локални просвјетни союзи...

Так не шме буц! Кажди поведни особн, а так и дружтва не могу лем плоти паного РИИД-а даремно хаснопац а длужностио својо не видовоилопац, бо ше у таких случайоах РИИД-о муни одрекиц так их дружтвох.

Ми не шмеме стануц з нашу роботу и агилностио: Писательоах више неєи маме а и народ уж обачел и препенел ше, же му його „Просвита“ едина моцни слуп и temelь будуцности. Прето вишадзи нагехадзкох толкуиме и ширме тоду идею, котру ми сами до

живота привели и лем о нас зивидиєи отримоване и усовершене:

Барз добре написана у „Р. Новиноах“ ч. 3. того року статья нашог молодог писателя Е. Тимка. Цалком ше складам з њим. Шицки народи з вельку славу отримую својо национални юбилеи и у тим ше возбуждуєо на нове напредоване. Предлог в цалком на својо месце. Треба то лем вивесц до живота.

Будуєце свою руску просвјетну будуцности и не сануиме материјални жерни!

о. Д. Бицкас,

подпредседатель РИИД-а.

У яким дому треба да биваєе?

У каждим нашим балатах требао би нашу молодех поболовац, а так и их ролчих на схадзки, да чуєо дацо зос науки о лодлох котри у својо живоче доброго зробиєи за чловечество. Сцем повесц, же треба у наших балатах основац селнио у наших просвјетних дружтвох, котра би ше болала „Народни универзитет“. Ту би требао да ше позберао шицки, котри дожу отримав даєе преподаване за народ.

Душа народного благостани є його зарабе, котре є порушане теда, кад не живе у доме, котри нема досц шветла, въздуха и т. д., а и теди, кад жие зошицкиа примитивно. Гилъва нас учи и описує, да нам нашо хижн буду приблизани, пространи, а кад то не може буц, тодем најл буду доволно чисти и зрачни. Добри дом може авц важди чесни газда, котри будзе меркобац да му хижа будзе: пространа, въздушна, цела, чиста шветла и суха.

ДАЕ ТРЕБА БУДОВАЦУ?

Збудовац хижу треба на таким месце, котре досц далеко од мочри, реки, од фабрики, од телегоба и од гною. Добре, кад близка заграда и обочово древа. Хижла муши буц обрацена су достоку або у јогобстоку, бо ле чува од сланикобей горучости в лице, а в жиеме од великеј жижн. Сџ длужина муши буц обрацена су слунку, да униможи бишелјки бактерии, котри уприсаєуєо наше тело и твора у нџм, да є млитабе, а

и ослаби душа. Чловекоба свора тим часоа постава шижжа, а орган за вуло лепше барз едло у нџм.

Место за будовлио муши буц чисте и зошицкиа сухе. Бст и таких местох, дзе под жему стої вода. Јо треба одстраниц зос поджемлим цивали. Ту муши буц temelь опкладени зос смогу -- асфатом -- катраном, або цементом, або зос непронуєим каменом. Илюбача, жем тиж не добра, бо слабо препуца и увни болу, а хтору уше, барз помали випуца зос себе и на таким месце мури бше влажни. Шик не добре будовац дом на влажним месце, бо фундамент под свою терку попуци и шицки зязи попуцаю.

МАТЕРИЈА

Шицок материјал муши буц дзиркади и сухи, да през њого може преходзиц въздух нука чисти и болка чисти. На јот способ ше нашо бибалище ошжи и чува ше од жижности у хижн. Мармор не добри бо нема у себе тоти дзирки. Вон ше најбеєцей бере за крипти, за крижи и т. д. Кад материјал влажни бол ше роширує и позбера тоти спасоосни дзирки и хижна целота цо виходзи зос хижн не чисти въздух, але добри материјал ше суши и пари и так удихаме въздух, котри є не зараби. У таких хижоах бше жижно. Влажни материјал почи на гниє а зос муроах пада малтер. Кажду будовлио кад ше зберти треба добре осу-

шию. Шпиталі без ще праби сува ще даскельо роки. Бден талі у Осеку ше суні уж осми рок. Сущина виходзі боді. Науба гутори, же на беліх белікатних хижках випари ше 100.000 лит. води. Найвише ше осуні хижка, без шидко поотверане, без воздух фронію преходзі в чинидя пропучом и зос лату ствар направенца пещілоа. Висунуло ше будовні у літних мешаюх найвише и найсугурнейше.

Под важку хижку, требало би вымурован пивіцу на сходи од монного материю зос белішим облаками, да будзе и у ней шбетло и досі воздуху. Да зданіе при жеда будзе у добрим стані, пивіца найлепша од бетону, котри затримувє благу и не пучає ка горє до обісца. Вельо ше у тім не робіше треба и марод котри у таких прижежних обісцох біба, барз страда и постаба жертва рижних обераніх бактеріюх туберкулози (вѣтки) и другіх обераніх хоротох.

НИКОЛА И. НАДЬ, учитель.

(Далей будзе.)

Соціалістична революція у Австрії

врепідлі.

Цейц дні тирвала революція, котру направля соціалісти у Австрії. Криваві борби медали войску и ридіцію з одней страни и вооружаніма соціалістами и другей страни водзели ше у главних по варошох, а особено у Вейчу. Пятюк 16. фебруара були соціалісти наділадани, велі посцекали, а велі ше придали властим. У самім Вейчу найденю при соціалістох 1000 машиноски пушки, 3000 обичня пушки и 4000 револьвери. А шихо оружје ище не прийіжене. Главні предіци соціалістох (р-

Бауер и др. дїте криваві сцені до Паризу, а охабили худобних роботожкох, да даи своєю животи за соціалістичні обещаня. Вязо маловала шидких соціалістох, котри ше борзали процє войски, а заварела лем вождох и предвіжкох, котрим будзе судача преки суд. — До тєраа вараховано у сямим Вейчу холю 500 мерлях на страви войска, поліції и соціалістох, ранєтих ост вельо вецей.

Жертви паризких вєсирох.

Мя писала о вельоих демонстраційох, котри були у Паризу процє влади, а пре аферу банкара Ставиского. Вецейрази мунєла поліція штрелці до маси народа. Прето влада на чолє я Деладьом зазековала, а нову владу зложел Думєрє. Тєраа у Паризу мир, бо нова влада почала строге шідєство, прати шидким, котри вєдло зос польским Жидом Стависким спрєведлі французкі народ за мільярд. Але жертви демонстраційох остали и то аб мали, бо аж 27 мертвих.

Белгійски криві смертельно пострадал.

Белгійски криві Алберт бул велькі спортист. В південю 18. фебр. вєчар одвєзод шє вон зос своєю станицє Брислу на авто до горох. У горох шідпріял ше дощє на єди висипку каменїсту скалу. На дотєраа ше ровнінци способ спаркуа криві з тей дис 12 мет. високєй скали и остал на месту мертвє. — Криві Алберт мал 57 роки и Белгійски народ го любел. У войні сам командовал на фронті и бул раз ранєти. Наслїдник престолу вєт йогі снє Леопольд.

Робота мисконарех у Китаю.

Християнски мисконари у Китаю окримую тєраа 9.000 школох за катаня 3000 народних школох, 73 штрєдні школи, 108 стучни (гадловски) и три універзітєти. Велькі го робота котру жертвую християнски мисконари за ширєнє Христовєй вєри и просвити межи поганскимі Китайцями. Але и плоди тєй роботи красні: Пред 30 роки було у Китаю лєм 700.000 хатолікох, а тєраа их вєт два и пол мільйона.

У Австрії судача революціонєрех.

До тєраа осудзел у Вейчу арєки суд на шмерє 25 соціалістох, у сямім соціалістичних предвіжкох, котри були шідлєне ковалєней кривавєй революціє, у котрєй пострадал и велі новини жєни и дєтє.

7 мільярдє дефіциту

мал бюджет французєй рєспублєки у прєшлєм року. То значє, же тот сїмєл вєнєж мунєла державна французка кася прєшлєго року позачиц. Тєраа влада на вельку муку, да нова бюджет так скрєй, же би такогє дефіциту не було.

5 годєни на дєнь роботи.

По новім плану прєдсєднєка Росвелта увєззєни у Америкє работні дєнь од 5 годєни. Тєльо шимє єдєя работнік на дєнь робіти. А пошєже фабрики робя дєнь и нощ, прето вєкшє число работнікох достанє роботу. А то є шціль того закону, да змєншє безработноє, котра у Америкє вєнєша шє у лєс.

Бєзработноєц шє змєншувє.

У януару змєншало ше на швєцє число бєзработних на 350.000. У самєй Нємєцкєй ост тєраа лєм 3 и пол мільйоня бєзработних, а вєднє було 6 мільйоня. Чи то знак, же ше криза змєншувє чєлєко шимє тєраа повєсє.

М. Вучко

Курєнє чкодзи.

— Чи вєт дацє жалосєйше, як патрид на жалодгє храшє 7—14 рокирє, дє шє вон скрити за хижку чи за дрєвом учи пучєд димі? Уцєра очк од димі, цє му до очох зашєл, клява, кавлє; алє курє, док го дачиєо кроки не вєплаша. Зєт руку одгєнї од сєбє дим, не вєвнєм ходєм сцєка вон, да го не обачи пєцє або учитєль, бо шє у главї закруцєло од шикотєну. Тот бїдєн „шєк“ спашавя ше прєд кару, вон сцєка прєд шївом и кару она або

Марко Вєчко:

Швєкра.

Дєвно, кєдши у нашім валєвє жила гдєвица Орлиха. Я лице тєди була дєвичє, та уж добрє не памєтам, алє сом на шо чула од покойнєй мацєри — царствє єй небєснє! Вона була сунєса зос Орлиху, мур до мурє. Прєд очми мє тєта Орлиха як у молги: висока, у чєрвєнєй хусточкє, надєвигнутих чєрних обєрєвох. — Члєвєк єй уж давнє умєр; старшого єй снєа забилє у Турєскєй, а младшик бул прєд мацєри и гєдловал. Перши лєтнє у вєдлєзє! Краснє, же би му ше влїца мєгло водє напоиц, шєнтєки, вєсєли и вєдєни. Мацєр барз поштовал, а вонє шє чувала и любєла, баржєй атод очє у главї.

Надувала Орлиха оженїц своєго Василя, та ше почала донитованє за добрих людєох. Кєд ше дєвкє позкодєзє, або ше бавя на пєжкє — такої ше так створи и Орлиха, на прєслушувє и лєнукує. . . .

— Алє ко бер — гваря — снєу моєй бєтату, бо змє анї сажє на богєти, пач да будєє дєбра и миря.

— Дєбрє мамє! Позкодєйцє яку сцєцє, та ше вєц оженїм.

Дєк му мацє гєдвала вонє и сам нашєл. Бул у Вєшєнькох на вєшєрє, и од того часу шєчал частєйше тамєдє ходєти. Мацє то обєчєла, скє-

рєй од шикєтих и дознала, же вон ходєл до Гєши К.

— „Снєу моєй снєу!“ гваря „шє бер тєту богату, бо в барз гєрбєна, охаб ше єй!“ Алє Василь аж го жєми пєдє и мєдєл. Не мєгло бул шєшєк. Пєслєдєя питєтох, вєжєли и ручкєки и рихталє свєдєбу. Привєзєли мєлєду го Швєкри. А и тєлу було у вєй. Божє моєй! Вєжєли го на дєвєцєрнєх кочєох, а прєд кєждєй ишєли по штири шивє волє: Фартуха гєдєвєнє, нєвєси чєрвєнє, а кожухи з гєдєвєном вєнєвити. Мєлєдє у златнєм чєтєку, фєтєлє як дим цєшкєчкє, а чєрвєнє „коралї“ (пєшєрки на шнє). Шикєти єй зєвєдєзє; будє як полєна ружє!

А старє Орлиха дєчєкала ю з хлєбом и зос солєю, и якошєк нєвєсєлє попатрєла своєй нєвєстє до очєох.

Пєжєли єдєя рок. Снєчєтєку мєлєдє Орлихєна нєвєстє вєходєлєла на дрєгу го сунєдом, пач кєд прєгварє лєбо шє вєнємєє и старє шє лєудєє рєзвєшєлє. Алє вєцє ю уж вєцєй не вєдєлє, вєшє була у своєй хижкє. Прєградєлє сєбє хижку на дєя полє; єа у єднєй булє мєлєдє, а у другєй мєлє. Кєд дєхтє зашєнтєл старє Орлиху: „Цєжє рєбєя вєшє дєтєцє? — Мєцє дєбрє нєвєстєчкє?“

— „Гєй, як оцєву дєвєку“, одновє, лєбо шє напрєвилє як дє шїчє не чує.

Рєкє мєнє мацє рєбєдє у своєй хижкє. Вєйдєє нєкє Гєнчє. Мацє ю попатрє була барз

жалоснє. Шєдєє го нєй, та єй гварє: „Цє шє мєя Гєнчєкє, чєм шє очє упєднєти? Прєдє шє шє рєзжєлєсцєлє?“

Гєнчє вєлєкє з рукамє и сєвєнє сємєи пєвєлєлє як бєсєрєкє зєрєкє.

„Шє лєбєи мє швєкєрє, шгварє мє и шгварє з тєго шєстє. Прєдварє мє, же сом оцєлє дєвєкє. . . . Апєчєу моєй! да тє знєлє же якє будєє мєнє долє, тє бєлє мє вєшє у пєрнєкє вєдєвєлє!“

Мєцє ю зашєлє по єй, цє тє у шїчє и якє тє вєдєлє настєлє.

„Вонє мє ище од пєршєго дєкє вє любєлєлє: Найкраснєи моєй гєдєвєнє фартухи загубєлє, цєгод вєнємє шикєкє єй кє правє; шикєкєму тєму лєм вонє кривє, добрє знєлє. Лєду мє лєоснєлє з якимшикє шрєцкєм, и моєй златнє чєшкєи пєчєрєлєли и моєй чєрвєнє коралї пєблєдєлє. . . . Вонє мє и шикєкє добрє ушчєжє! Вєшє гутєри Васильовєи: „Прєдєй, пач прєдєй тєтє волє! А тє од моєго оцє тєтє волє“. А и гварєм: Шє сцєм да шє прєдєлє! чєм да шє прєдєлє? Василь их спрєдєлє анї не сцє вєдєлє на вєшєрє; а вонє вєвалєлє на мє: „А тє! цєтєнєкє фєйтє! Тє мє упрєвєсцєлє, охудєбнєлє! Моє шє Василь отєргнєлє одєжнє! Алє чєдєй, чєкєй! шє я цє ище полєкєуєм зєтє!“

— Пєкор шє єй Гєнчє — гварє єй мєя мацє — бо цє нєвєшє знєш!

— Чєм да шє єй я пєкорєм? — скрєчє Гєнчє. — Нє! Хтє як бєшєцєує, так шє му и одєтєує!“

учителя, а забува, же найкращу кару записав собі себе привчуючи не вжити до куреня.

Кед би він знав, кельо туди ішовши себе и на цалу и на дуни, він би нігда не вжал цигарету до устох.

Но на жаль все вельо родичох, які дошканим спокійно патра на то, як їх дзєци починаю, зпочатку крадом, а вець отворено одом под нос дж аущац. Таки родичи к вихователю беру на себе вельку одповидальност за моральне и физичне здравье своїх дзєцох.

Найкращи лікарє утверждали, же доган ма у себе отров-никотин, котри ше розпунує у устох и так ше достає зос шліну до жалудка.

Никотин чюодак правльни и отримованю цела, затримує рос, и вілєси розвою. Прето тоти млади, ко куря випатраю вие вредни жалю бляди, як трупи и заневаю до свойого організму рижни хороти, до ілюцох, шєрца, гарла и жалудка. Правда организм ше привчує помали до того отрову. Боль глави, од першей цигарети а часом прєстак, але то не значи, же курєно прєстало буц шкдліне.

А кельо раз зме чули або читали за отрованє од никотину? Курєня лєско поставя прїстрасц, якєй ше чєжко опрєд и тєди ше куря бєз цамєтаня и мєжє ше повєсц, же тот цо барз куря — то самоубойнік.

На чудно вєц, же у Швайцарскєй закон браці куряц вєд 18-тим роком живота.

Гуторя, же ми Русєви України шиволубиви народ и правду гуторя. Кельо то ми яндали славних шивакох, як Мєшпринскїй, Мїшутя, Голубаскїй, Руснак, Маслюк, Дольницькїй и другї. Чи вєжню вони гоч раз цигарету до устох? Не! бо курєня чюодак гласовним струвом и мєжє спрїчїлїц страцєнє гласу: „А то певно красна ствар-мацмїйя глас и у весєлїх хнїлєх себе занїваєц, а у сумнїх заплакаєц.

Курєня чюодак іє дуни чюодак. Як то розумїц! Ша мєдєк заповїдами Божїми нат! „На кур!“ Так! нєт, але вєст! „Не забїй!“ а кєд курєня чюодак здравлю, то значи, же кєд курїмє лєбод дє прєстудєжє нєтє заповїд Божю.

(Конец будє).

З НАШЕЙ ДЕРЖАВИ

Одобрєна Югосл. Национална странка.

Министер пукашїх ділєх одобрєл дїєствованє Югосл. Националнєй странки, котрєй на чєлє стої народїй посланик Др. Светислав Годжєра. Тоту странку нє трєба замєнїц зос Югосл. варюану странку, котрєй є прєдсєдник теранїй прєдсєдник класї Никола Узуновїч.

Одплацованє порціц.

20. фєбр. почавшїй врєдєц нови закон о старєй заостатєй порціц. Врєдєц тот закон за шїшкє заостатєу порціц до конця 1932. року. Хто ма заостатєй порціц голєм тєльо, кельо му вїношїя порція у 1933. року, мєжє заостатєк вїношєцєвєц за 11 роки у кварталнїх ратєх. Хто ма заостатєк мєнєй, як му вїношїя порція за 1933. рок. одплацує у 10, 9, 8, и 7 рокох уж по вєлїкєстєц думї заостатєй порціц. То врєдєц лєк за державнїу порцію.

Трошарїна на каву.

Од 20. фєбруара врєдєц закон о новєй державнєй трошарїнї на каву. Трошарїна дєвїгнута од 400 Дїн. за 800 од 10 кїлє каки. То анчї, же од тєрєз булєс кавї за 4 Дїнари по кїлє драгїна.

Дїн вїдєлєл штвєрє дєцї.

У єднїм вєлєлє при Бєоградє пошїя рєдєлєц на свєдєбу, а бєм охабєлї штвєрє дєцї кєд ше рєлє врєцєлї дємє, нєшїлї хїжєу полнєу дїмє, а їх штвєрє дєцї у хїжї мєртвї. Задєлєл их дїж, котрї ше курєл зос шпїорєтє.

Тарговїна зос хмєлєм.

Цєна хмєлєу у Савїнскєй долинї покєс пєдє. Понукєю 5000 Дїн. за мєтєр, але ше

слабо предає, бо продуцєнтї не сцє по тєй цєнї дєвєц хмєлє. Цєна хмєлєу другїх державох вєт така: У Нємєцкєй за найлєшїи хмєлє плацє 9800 Д., у Англїї 8000 Д., у Чєскєй 6800 Д., Бєлгїя 4500 Д., Польшє 4300 Д. за мєтєр. Цєлєжєк у швєту цє шє тїчє цєнох є вєпрємєстї.

Умар дїлєстїршї чюодак у Бачкєй.

У Сємборє умар Йєван Вїдїч, котрї дєжєл 113 рока и бул вїлєстїршї чюодак у Бачкєй. Бул вон ошїтнїскї урядїк и вїцє прєд 50 роки пошєл до вєдєлї.

Жїдєц мєнєю мєнє.

Загрєбскї Жїдєц закључєлї прємєнїц свойо мацєрскє мєнє на хорватскє. — Ту нє мєжє спомнєц старє прїслєвкє: „Вєк шєрєц мєнє, але нєрєв нїгда!“

Чи тє крїва?

У самїм вєлїм худобнїм босанскїм срєзєу Добой покурєно влєнї доганє за 5 мїлїонї и 400.000 Дїн. Босна познєтє як худобнї крає, а єтє лєк єдєн срєз вїруєцєл тєлї мїлїонї на доган! Чи знєшє тотї доганїлєнє за крїзєу?

Старї Вєрбас.

17. лї. прєдставїлє Рїшїд-є ст. вєрбєнскє з вєлїкїм успїхєм драмєу „Нєцє-шлїва“ од Карпєнкє и заблєу у гостїлнїцї Рємїнєрє.

Русїнї вєрбєшкї, гоч худобнї, укєжєлї як лїбїя своє: прєсвїтєу — нєпєцнєлї вєлїкєу салєу и шїлїкї покєлї у нїлї-

II.

Єднєй нєцї нє шїлї ше мацєрє. Слєхє... у сїмєдєвєй заградї хтєшкє шєптє. Отворї облєк и почнє прїслєхуєц:

— Гєнчє, душє мїя! гварї Васїлє — чєм нїк злєва заплакалєя?

— Нє охабїлї мє самєу Васїлєю! Нє рєзумнїя як сєм тєт дєлє прєбулє бєз тєбє! Мєс смутнє и чєжкє!

— „Цє цї мїлє мєя? Мєжєбуц мац...? Я єм мєдєл, кєд сєм охлєдєл, дє цє нє жалєсцї!“

Вєкє гє мєнє анї слєвє нє прєгварєлє Васїлєю, цєлї дєлє мє анї нє покєтрєлє. Смутнє, смутнє мї булє дємє!

(Цє тєтє Орлїхє рєбї — подумєлє мєя мац — а вїпатрє, же є рєзумнє жєнє).

III.

Прїшлє и кєсїдбє. Дєзрєвє и Васїлєовє жїтє крашнє. Полнїє клєшє ше аж покєчїлє од тєрхє. Нашє полє вєднєк з їх, зєтє мєя мац охлєдєлє вєднєк з Гєнчєу до днє на полє. Єднєго ютрє, а єй нєт, чєкєлє ю мєя мац, а вєц сємє пошлє. Гєнчє прїшлє до фрїнїтїкє, цєлє зблєлєнєтє, и кївалєнїя ше; мєя мац ше злєклє. „Цє сї Божє?“

— Цєпкє жє прї шєрєцє нєлї, нєбєд рєцєн — дєвєрї Гєнчє — анї стєц нє мєжєм. Лєдвє сєм ше покєтєлє дєцєлє!

— Цє жє зос швєкрє? — запїтє ю мац.
— Ой вїпєчкє мєя мїлє! Тєй нєцї сєм

ю вїдєлєлє у нашєй хїжї. Прєбулєлє сєм ше, а вонє стої на штрєцкє, мєнєц ю ошїлєцєл, булє бїлє и рєзгєрєнє. Я прїслє, а вонє вїшлє

— Тє цї ше лєм прїшлєдєлє, дєцкє мє-йє! Чєм бї вонє и нєцї прїхлєдєлє?

— Нє, нє; вїдєлєлє сєм ю дєбрє!
А чї ю Васїлє вїдєлєлє?

Васїлє нє пошєлєлє дємє, бє пошєлє... Анї вон мї нє сєдє вєрїє. Я нєшкє нє нєкєвєм анї єдєн снєп, нє мєжєм анї рєкєу покєчїтєнєц. Пєчєкєм на Васїлє, глєрєл жє прїдєс прєд вєчєром прєломнє, тє аж вєц пойдєкє дємє.

IV.

Мєц пошлє жєнє: Прєд вєчєром, рєснєтрє ше дєошлє, алє Гєнчєу нє вїдєлє нїдєцє; чї нє пошлє дємє? Опїтє ше другїм цє нє дєлєкє жалє, алє анї вонї ю нє вїдєлєлї: Нє булє єй. Вєлєкє ю, алє ше нє одзївє; пошлє на мєстє цє булє скєрєй, алє анї тє ю нєт. Якє тудє! Нашїє ю нє сємєй мєдєлє. Лєжкє вонє як лєшнї, краснє и свїжє вїдєлє квїтєк... Госпєдєлє вєчєр тєжє краснї, лєснї, цїхї, а вонє лєжкє вїдєлє жївє у днєцє, а клєскє нє нєд нє вєдхїлєлє як дє бї дєцє шєптєю. Одбєглї нє Васїлє; вон тєу нєдєлєкє кєчєлє; нєшлєкє гє, а вон вєсєлє прїхлєдєлє гє нєй! Кєд обєчєлє своєу Гєнчєу мєртвєу, цєцєгнєлє кєсє — скєрєй як цє з оком клїпнєш... Тє тєк и свєднєл прї нєй.

V.

Пошлєлє цє старєу Орлїхєу. Прїчєскєлє мєю мацєрєу до дєвєрєх. Мєц єй гварї:

„Вєжє нєвєстєя умєрлї!“ Стєрє снєлєлє зубї, вєрєлє з рєкємї нє пєрїтєх:

„Цє дє зрєбїм! Судєнє сї!“ гварї Анї нє заплакєлє, алє лєм стєлє бїлє як мур. Мєц нє прєстрєнєлє и нє знєлє як дє єй пєвє зє снєя, а уж нє и нєшє.

„Уж их нєшє обїдєвїх“, гварї мєц. Орлїхє скрїчї: Кєгє нєшє?“

„Бєбєчкє ю вєлє Васїлє жєртвє!“ Як ше тєрєлє, як зїпєчєлє! Мєлє мєртвєго лєдєом з рєкєх нє вїдєлєлє. Влєпєлє гє зє глєвє, нє нєд нїм крїчї... Ах! булє стрєшнє!

Бєз хєстєчкє, жївнї ше влєснї рєснєлєтлє нє пєлєсє, стєрєнє, обїхлєдєк, обїхлєдєнє, дє ошєкєлє снєнє и крїчї. Рєзєм стєрєлє.

Облєжкє мєлєднєх, покєжєлї под грєдєу; дєлєпєднїє покєчєлєлє дємєу, а дєлєпєднїє ошєлє и прєз нєц. Чуднєю ше, нєт старєй Орлїхє, як дє под жємєу прєпєдлє. Аж ю другї дєнє нєшлє мєртвєу под стрєхєу. Мєлєднєх покєчєлєлє вєднєк, а ю дєкєс дєлєй. Хїжє нє ше рєзвєлєлє, ошєлєнє пєстє; лїхтє ю нє кєпєл, бє гварї: „Кєждї вєчєр, кєд мєнєчєк вїдєлє, хлєдєлє мєлєдє Орлїхєу пє двєрє. У цєхєй бїлє, прї мєнєчєкєм швєтлєу, злєжкє бїлє пєкє, и чєкє своєу швєкрєу и кєрї ю: „Тє мєнє мєлєдє, а тєгє нєшєтє одпрєвєлє, тє мєнє ошєрєлє, стєрє Орлїхє!“

З українскєго Слєснє II.
(Конец).

векшеј гостиници у Вербаше. Вони любя и своју церкву, бо други дзень шицки напознали и церкву.

Тераз моли видзиц, цо народ руски зводзую з братошеством, як народ својо любя и цо му його Просанга.

Предстапа ше барз удала. Особено ше начела беседа п. председателя Дюрко Г., котри и госцом Сербом, Немцом и Мадыром потолковал циль РИПД-а.

У представи найбекши припомана достали пп. И. Хлебашко, П. Ризнич, Я. Медеша, А. Сакач, П. Дюркова, и шпивацки Хор руских писельох. Вербашане и тераз заслужели достойну похвалу и чесн медзи Русинами.

Бачинци.

На Сретение немар нацивлено нас Руске Просвитне Дружтво зос Шиду з двома представами «Гу Христови» и «Ферко муши хранити».

Диригенти добре виучели спойо роли першу под руководеством Осифа Торма, учителя, а другу под водством п. Еделинского, диригента шпивацког хору у Шиду. Крайне бавени обидва банени, так же зме шицки барз доволенн. Чесци пп. режисером и бачинцем!

После того буна забава з танцом, на котрей грала огньогасна фауфара зос Шиду у векшини Русини-Украинци младшим, а старшим, у братскей беседе и шпиву препроведзели едно време.

Материалии хасен несподзивиано барз красни, але ище красни морални.

Видзели зме, цо ше може, кед додзе зединени у прихвяти оцири алиших членох, на зме достали дзеку да ше цо скорей и у нас оспуе, кед уж не мож самосталне просвитне Дружтво як у Шиду, то по одобрених правилох мехли одбор руского просвитного дружтва з маку у Керестуре.

Ище раз, чесн вам Шидане! Дай Боже, же би зме нас могли на тераз рок повонац як госцох на власну просвитну забаву.

Бачинчан.

Пишкоревци.

† Янко Гарди.

Дня 18. фебр. умар еден од найстарших жительох нашого валала чесни газда Янко Гарди. Бул вон еден од перших котри ту приселели и вдерели темель нашому рускому населению у Пишкоревцох. Бул ботобойни человек, котри вельки заслуги положел при будови нашей церкви и бул ей першим татором. Охабел числену фамилию. 20. фебр. при вельким участиво народа випроведзели зме го на выши одпочивок. Най му Господь да блаженн покой, а медзи нам вичную память!

ДУХОВНИ ЖИВОТ

Терезия Найман

и ей етимати.

V. Видгяд по живиоц.

Терезия дораз осети, кед ей священик дава благослов гоч и потаване, лебо у ей хижки лебо адалка. Сден ей священик обена, же ю вше поблагослови скорей як цо латне спад. И вше осетела кед ей дал благослов. Раа го опоминял, най не идзе так искоро спад, да не муни так дауго чечал на його благослов, як того и того дия. Раз му зам одказала, же ю забул благословиц. Вше осети дзеку да ше прежетна, кедитод ей священик дава благослов. Вона жалей препознава, як ше одноши дачяк душа до Спасителя, чи дотични у ласки Божей, лебо ко и чи в шпире.

Так исто не може подивец особи, котри жию немарно у стану малженским, будзи ше зос завешени и модли напоца лебо своих ридцох, да вишу зос хижки.

Зос того ше не шме понесц, же вона одбива од себе трипникох, бо би ше то процивело Исусовому справозаню. Кед таки особи виду зос хижки, преставяю ей муки и вона гвари: „Я тот боль на себе превжала“.

Обачело ше, же Терезии найближши, хтори су одноставни, чесни и хтори не приходза нем прето да ю видза, але да ше в тим гу Спасителю барней приближа. При особох хторим главне, да ей живот випктаю, лебо да о ней шкото препознава, чи вона при тим на сам преда думаю о добру души. Найвакшну одбратносц ма гу таким, хторим главне, да видоволи знаносци, своему власному себелоблю, на ше правя, же у таких обставинох зозидкалм преставя, лебо ани не приходза ей мистични стани.

Терезия на права роалику сломадан богатах и худобних, финих и припростих. Раз мило прила одного худобного человека, цо брути кожнични; други раз зам одного протестантского шестерта; една диванка прияла од Терезии одну вельку ласку. Зос найвакшну несебичносцу помага вона зос своима родичами худобних, хтори гу най приходза. Од вкого вона и ей ридчяк не прилаю пенажж, же би а тим давали дакому верхносц.

(Дальш будзе).

Даруйце на Народни Дом у Руский Керестуре

Руснаця зос Андрияшевцох:	
Сабалош Мяфтей,	5 Дин.
Надь Габор,	5 "
Надь Яким,	5 "
Дисуджар Михал	5 "
Сабалош Михайло,	5 "
Павлович Ана,	5 "

Хто слядуюци?

До тераз явени ше красни дарователи, котри добре похобели значеня и потребу Руского Народного Дому за руски народ у Югославии. Най ше у них упатра и други маетнишми людзе и шай дарую цо вецей можю. Бо Народни Дом то будзе вична памятка нашей рускей народней свидомосци и културн.

ГАЗДОВСТВО

Яким Гафич, младец.

Обрабяне конопи.

IV. Мочене.

Кконопа ше мочи обично такоу як ше вижне док цело. Не так добре мочиц у старших водах, найлакше у такоу долини (бласну) цо прят ню вода преходзи и ту чловек муши бара мерковац. У старших долинох мочи ше конопа кед цело 2-3 днй. У такоу долини, дзе вода преходзи през них там ше мочи 2-3 тижок. У старших долинох муши чловек меркпяц, да ю не премочи, а у тих долинох цо вода преходзи през них (т. е. модерних) муши чловек на них буд бара опрезни. Да ю не премочи да ю вода не же, да му не почарива. У тих модерних долинох векши труд треба положит, але и векшу цену ма як тоти, цо ше мочи у тих модерних долинох, муши аж але третого шору вишяи. А кед сце да не будзе тварда, не шме пушци барз живну воду на ню. Бо найлакше тотя конопа у модерних долинох, хтора ше замочи в швей я стоу у води 2-3 жепаци т. е. вируца ше ю пред крачуном лебо по крачуно. Теди ше ю вируца вошю на мраз и мрази ше дотод не пушя жима. Тотя конопа в и била и мехка. Даклем як сом навец скорей, же да му не будзе тварда конопа. Бо тотя конопа цо ше в швей замочи не шме ше жимву воду на ню пушци, але муши дакус лапач зос целей води гоч 2-3 днй. Бо кед ше жимва вода пушци, вецка гоч да ше мочи 1 рок, та ше не умочи. Док жимно та в як доти конопа, а як приде цело та нараа агниб, лебо кед ше ю в жиме вируца, та в така тварда як доти, не може ю ани фабрика витрец. Вецка да ю вода не же. То ше теди случи, кед конопа уж умочена, та би ю сцел прелюковац да му будзе била. Та шущи зос ней воду, кед в уж умочена, та пушци на ню фришку воду. Тоту конопу венцаль уж не мож очувац. Бо тотя дораз премочена и тотя конопа кед ше ю тре идзе шуща до клоча, бо в така як премочена. То шйда не робце. Вецкаль да не почарисе, на треба на ней тримац одну воду, але вше треба дакус да дохочаи фришка вода, кельо препацие води до жемп тельо най дойдзе.

(Дальш будзе).

Предава хижу

ВАНУГА ИИИ у Керестуре, Венропацка драга. Обявиц ше до ей аутяну на Вельким море.

О Г Л А Ш К А

Газдовске Дружтво у Руским Керестуре дава на знане, же кому треба

вештачког гною

(суперфосфату)

най ше да записан гу председаникови лебо гу ЙОВГЕНОВИ МАКАЙ.